

Montessorischool Oudaen

Schoolplan 2019 - 2021

Directeur	Rianne Zweers
Adres	Oudaenstraat 3
Plaats	Deventer
Telefoon	0570 611323
E-Mail	riane.zweers@stichtingdam.nl
Datum	Oktober 2019

Inhoudsopgave

1. Montessorischool Oudaen	
1.1 Onze school	3
1.2 Voedingsgebied.....	3
2. Visie en beleid.....	4
3. Keuze ontwikkelthema's.....	6
4. Uitwerking ontwikkelthema's.....	8
4.1 Versterken kosmische verantwoordelijkheid.....	8
4.1.1 Werken op de boerderij.....	9
4.1.2 Filosofie en burgerschap.....	10
4.1.3 Professionalisering muziekonderwijs.....	10
4.1.4 Implementatie leerlijn beeldend & techniek.....	11
4.2 Versterken bekwaamheid team.....	12
4.2.1 Implementatie Bardo.....	12
4.3 Cyclisch leren.....	13
4.3.1 Verbeteren doorgaande lijn Rekenen en Taal.....	13
4.3.2 Implementatie montessori-kind-werkdossier.....	15
5. Meerjarenplanning.....	15

1. Montessorischool Oudaen

1.1. Onze school

Montessorischool Oudaen 'Leer mij het zelf te doen' is het motto van onze school. Het is wat ons betreft de kern van het Montessorionderwijs. Wij willen kinderen, samen met hun ouders, helpen zich te ontwikkelen tot zelfstandige, verantwoordelijke jonge mensen. Zelfstandig leren denken en handelen, betekent op onze school: individueel, probleemoplossend en samenwerkend leren. Vanuit de visie van Maria Montessori biedt onze school een goede omgeving voor de ontwikkeling voor kinderen.

We streven drie doelen na:

1. De ontwikkeling van de persoonlijkheid (bewustzijn, zelfrespect en wil)
2. Het verwerven van vaardigheden om in het dagelijkse, sociale en maatschappelijke leven en verdere studie te kunnen functioneren
3. Het leren vervullen van een persoonlijke, creatieve, onafhankelijke en verantwoordelijke rol in de samenleving

Leer mij het zelf te doen!

Binnen onze school zijn 'zelfstandigheid van het kind' en 'zorg hebben voor de omgeving' belangrijk. Zo ontwikkelen kinderen een waardevolle basis voor later. We gaan uit van de individuele ontwikkelingsbehoefte van kinderen. We hebben respect voor de eigen ontwikkeling, want kinderen verschillen van elkaar en ontwikkelen zich op eigen wijze.

1.2 Voedingsgebied

De meeste ouders kiezen bewust voor onze school vanwege ons specifieke onderwijs- en opvoedingsconcept. Vanwege dit concept heeft onze school ook aantrekkingskracht voor ouders buiten onze wijk. Onze school wordt door de gemeente gekenmerkt als Stedelijke voorziening.

Onze school wordt bezocht door 204 kinderen (1 oktober 2019). Van deze kinderen heeft 3% een gewicht: 5 kinderen hebben een gewicht van 0,3 en 3 kinderen een gewicht van 1,2.

In het schooljaar 2018 – 2019 woont het grootste gedeelte van onze kinderen in de wijk Zandweerd (43,1% postcode 7412), de wijk Platvoet (16,4% pc 7414), de wijk Voorstad (13,8% pc 7413) en de wijk Keizerslanden (14,7% pc 7415). 8% woont elders binnen Deventer en 1,7% van de kinderen komt uit Olst-Wijhe. (Bron: www.scholenopdekaart.nl).

2. Visie en beleid

De indeling van ons schoolplan 2019-2021 is afgestemd op het Koersplan van Stichting DAM en de thema's die wij relevant vinden voor onze schoolontwikkeling. Vanuit visie willen we bij unieke kinderen aansluiten bij de individuele behoefte zodat ze zich optimaal kunnen ontwikkelen. Naast schoolontwikkeling focussen we op de ontwikkeling van ons personeel. In dit schoolplan beschrijven we (ook) welke middelen we inzetten om de medewerkers te ontwikkelen van start- naar basis en vakbekwaam (Cao-PO). De beleidsvoornemens worden vertaald in jaardoelstellingen, die met het team geëvalueerd worden. We doen dit o.a. tijdens de team- en bouwvergaderingen en maken daarbij gebruik van de digitale omgeving van Schoolmonitor. In het jaarverslag zullen we steeds terugblikken, of de gestelde actiepunten gerealiseerd zijn. Op deze wijze geven we vorm aan een cyclus van plannen, uitvoeren en evalueren. Ons schoolplan is opgesteld door de directeur van de school en ter goedkeuring voorgelegd aan de medezeggenschapsraad. De teamleden zijn bekend met de missie en visie van de school en hebben een bijdrage geleverd aan het vaststellen van de actiepunten voor de komende twee jaar. Ons schoolplan beschrijft globaal onze kwaliteit. Daar waar mogelijk en noodzakelijk verwijzen we voor een meer gedetailleerde beschrijving naar bijlagen.

Binnen onze school hebben we aan de hand van de Golden circles van Simon Sinek merk- en kernwaarden gedefinieerd die gebaseerd zijn op de opvattingen van Maria Montessori. Deze waarden zijn voor ons het uitgangspunt voor de keuzes die we op de verschillende gebieden maken. Voor een beschrijving van onze kernwaarden, missie en visie verwijzen wij naar het beleidsdocument 'Didactisch concept montessorischool Oudaen'. Jaarlijks wordt deze geëvalueerd en geactualiseerd. Bij het opstellen van het document is gebruik gemaakt van het zgn. Spinmodel van Van de Akker (bron: SLO). De school heeft het gewenste pedagogisch klimaat beschreven.

Om te voldoen aan de wettelijke eisen t.o.v. het schoolplan verwijzen we naar de volgende stukken:

- Het **personeelsbeleid** met de eisen van bevoegdheid en de wijze waarop bekwaamheid wordt onderhouden is beschreven op stichtingsniveau. Zie hiervoor het OPOD/DAM personeelsbeleid.
- Ons **stelsel van kwaliteitszorg** wordt beschreven in onze recente versie van 'Kwaliteitszorg- onze processen', verder volgt onze school de 'principe afspraken kwaliteitszorg' van de stichting.
- Het **onderwijskundig beleid** (uitgangspunten, doelstelling en inhoud, vakken, leerlijn, pedagogisch- en didactisch klimaat, schoolklimaat, burgerschap-onderwijs, zorg voor veiligheid op school) staat beschreven in onze schoolgids en in de bijbehorende borgingsdocumenten.
- De **beschrijving van de basisondersteuning en de extra zorg** is te vinden in ons schoolondersteuningsprofiel (SOP) zie hiervoor sopdeventer.nl en in ons document 'Doorgaande ontwikkelingslijn' (DOL op Oudaen).
- De **manier van bewaken van een ononderbroken ontwikkelproces** bij de kinderen (voortgang en afgestemde interventies) is beschreven in het borgingsdocument 'Handelingsgericht werken op Oudaen' en komt terug in de rapportage 'periodieke leerlingbespreking' en de halfjaarlijkse opbrengstrapportage.

- Voor wat betreft de **informatiebeveiliging en privacy** volgen wij het stichtingsbeleid dat is verwoord in het document OPOD/DAM IBP beleidsdocument.
- Voor aspecten rondom **(sociale) veiligheid** volgen wij de beleidslijnen bijgehouden door ons samenwerkingsverband Sine Limite (map Veiligheid). De documenten zijn voor iedere medewerker toegankelijk via de OPOpedia/DAMorganisatie. We hebben voor de kinderen een aanpak voor het bevorderen van sociale veiligheid. De Kanjertraining vormt hierbij onze leidraad. Op onze school zijn duidelijk regels opgesteld in het document 'regels en routines' en zijn er afspraken gemaakt hoe we omgaan met incidenten.
- Resultaten van de diverse tevredenheidsonderzoeken zijn te vinden op www.scholenopdekaart.nl

Overige zaken waaronder onderwijstijden etc. staan beschreven in de schoolgids.

3. Keuze ontwikkelthema's

Stichtingsbreed willen wij in de komende jaren ontwikkelingen zien binnen drie cirkels:

1. Kosmische educatie
2. Bekwame en blijde medewerkers
3. Cyclisch leren

Kosmische educatie of kosmisch onderwijs richt zich op het bewustzijn van de eigen plaats in en verantwoordelijkheid voor de omgeving (van dichtbij tot veraf in ruimte en tijd). Om dit te organiseren zijn bekwame én blijde medewerkers nodig. Daaromheen heb je manieren nodig die

helpen bij het van en met elkaar leren. Belangrijk is om telkens de onderlinge relaties tussen de ontwikkelgebieden te benadrukken.

Aansluitend bij de drie ontwikkelcirkels zijn er drie bestuursdoelen voor de komende twee jaren opgesteld:

1. Kosmische verantwoordelijkheid, d.w.z. verruimen van kosmische educatie met vooral meer aspecten van duurzaam bewustzijn;
2. Zichtbaar krijgen van een levende Montessori-bekwaamheid voor de gehele stichting en bepalen van mogelijke 'DAM-nuances';
3. Herijken van de eigen(tijdse) Montessori-identiteit, versterken van de uitwisseling tussen DAM-collega's onderling en met OPOD-collega's.

Bij de vertaling van deze doelen naar onze school en de aanvulling met eigen doelen hebben wij gekeken naar eerdere ontwikkelsporen die wij willen doorzetten en naar aanleidingen voor veranderingen. Deze hebben wij o.a. gekozen op de enquêteresultaten in het najaar 2018, basis van de inventarisatie 'Kwaliteitszorg – onze processen' van februari 2019 en een zelfwaardering van de inspectie indicatoren (zie bijlage), en de analyses van de opbrengsten in 2018 - 2019.

Op deze manier komen wij tot de volgende schoolplandoelen voor de komende 2 jaren:

- Kosmische verantwoordelijkheid versterken (aansluitend bij koersplandoel 1) waaronder:
  - Project 'Werken op de boerderij'
  - Verfijning doorgaande lijn filosofie- en burgerschapslessen
  - Professionalisering muzieklessen
  - Implementatie leerlijn Beeldend & techniek
  - Onderzoeksproject Becool Saxion (BB)
- Versterken bekwaamheid team (koersplandoelen 2 en 3).
  - Implementatie Bardo
  - Collegiaal leren (ontwikkelgesprekken)
- Cyclisch leren (aansluitend bij koersplandoel 3)
  - Implementatie Montessorikindwerkdossier
  - Verbeteren doorgaande lijn Rekenen en Taal
  - Implementatie Schoolmonitor

Hieronder is schematisch weergegeven op welke wijze montessorischool Oudaen werkt aan haar doelen voor de komende twee jaar met daarnaast de gedefinieerde merk- en kernwaarden.

4. Uitwerking ontwikkelthema's

4.1 Versterken kosmische verantwoordelijkheid

Kosmisch onderwijs is de oriëntatie op natuur en cultuur. Het kosmisch onderwijs, dat in het montessorionderwijs begint rond de leeftijd van 6 jaar, leidt leerlingen in de wetmatige, structurele en ontwikkelingssamenhang der dingen en gebeurtenissen in, zowel ruimtelijk als historisch en toekomstig. Kosmisch onderwijs gaat uit van de grootst mogelijke gehelen. Doelstelling daarbij is dat de leerling verbanden leert zien en het kind zijn of haar taak en plaats in de wereld leert ontdekken. Zij leren bewondering en respect hebben voor hun omgeving en worden zich bewust van de onderlinge afhankelijkheid tussen de verschillende elementen. Het versterkt het onderzoekend en ontwerpend leren.

4.1.1 Werken op de boerderij

Vertreksituatie

Het vergroten van maatschappelijke betrokkenheid van onze kinderen vinden wij horen bij onze kerntaken. Onze school is onderdeel van de samenleving en levert daar ook een bijdrage aan. Zo is onze school vanuit deze maatschappelijk betrokken rol, twee jaar geleden een samenwerking aangegaan met Natuurderij Keizersrande. Een biologisch dynamische boerderij waar alle groepen een aantal dagen per jaar werken vanuit het 'levend leren' concept van de Boerderijschool. Dit betekent dat kinderen leren van betekenisvolle ervaringen in de alledaagse werkelijkheid in de authentieke omgeving van de boerderij. Zij komen daarmee in contact met zichzelf, met de ander, met de omgeving en met het grotere geheel. Hiermee sluit het perfect aan bij de uitgangspunten van ons montessorionderwijs en het verbinden van hart, hoofd en handen. Bij de werkzaamheden op de boerderij staan talentontwikkeling en verbondenheid in alle werkzaamheden centraal.

Ambitie in relatie tot eigen missie en visie

De eerste twee jaar stonden vooral in het teken van de lessen op de boerderij vanuit ervaringsgerichtheid. De komende twee jaar willen we als school het rendement en de effectiviteit van de boerderijlessen verbreden met als doel de verschillende leeractiviteiten op de boerderij te verbinden met de activiteiten op school en daarmee samenhang te creëren met de andere vakgebieden. Met andere woorden een verbinding creëren tussen het buitenschools en binnenschools leren. Het afgelopen schooljaar is hiermee al een start gemaakt doordat kinderen projectmatig aan de slag zijn gegaan met het houden van kippen op school en is een schooltuin aangelegd.

Focus

In het derde jaar wordt er gezocht naar een verbinding met de werkzaamheden op de boerderij en op school. Uitgangspunt daarbij blijft het stimuleren van verwondering en nieuwsgierigheid bij kinderen bij het 'levend leren'. Naast het borgen van de doorgaande lijn in de boerderijlessen is er de wens is om een belevingstuin te realiseren voor en door kinderen. Ook wordt er de komende twee jaar aandacht besteed aan de duurzame verwerking van afvalstromen binnen de school.

Stappen

Een actieplan voor de realisatie van dit ontwikkelthema is opgenomen in de Schoolmonitor en wordt gecoördineerd en gemonitord door de werkgroep.

Reflectie

We zijn tevreden wanneer er na twee jaar het volgende is gerealiseerd:

- Verbinding en samenhang van de boerderijlessen met de verschillende vakgebieden.
- Geen drinkverpakkingen meer op Oudaen.
- In de hele school zichtbaar aandacht voor gescheiden afvalverwerking.
- De realisatie van een 'belevingstuin'.
- Een ingerichte schooltuin

Voor de realisatie van dit ontwikkelthema is een budget beschikbaar vanuit de subsidie Innovatiefonds passend onderwijs (7500 euro) en de subsidie Gezonde school (3000 euro).

4.1.2 Filosofie- en burgerschap

Vertreksituatie

Burgerschapsontwikkeling en Montessorionderwijs lijken naadloos op elkaar aan te sluiten, gezien de gemeenschappelijke doelen die beiden nastreven bijvoorbeeld m.b.t. ontwikkelen van bewustzijn, identiteit, zelfrespect en wil (samen persoonlijkheid); Het verwerven van bekwaamheid om in het dagelijks, sociale en maatschappelijke leven en verdere studies te kunnen functioneren; Een persoonlijke, creatieve, onafhankelijke en verantwoordelijke rol te leren vervullen in de samenleving van nu en morgen.

Ambitie in relatie tot missie en visie

Het schooljaar 2018 - 2019 heeft in het teken gestaan van het ontwikkelen van een leerlijn filosofie voor alle bouwen. De filosofielessen zijn gegeven door een vakleerkracht vanuit het eigen team en er is een borgingsdocument opgesteld.

Focus

De doorgaande lijn van de filosofielessen moet nog verder verfijnd worden en structureel worden opgenomen in het curriculum. Gekeken wordt met het team en de vakdocent of en welk methodemateriaal ondersteunend is aan de huidige lessen die worden gegeven. Caroline de vakdocent (tevens LOF docent Filosofie) gaat zicht met dit project bezighouden. Een actieplan voor de realisatie van dit ontwikkelthema is opgenomen in de Schoolmonitor en wordt door haar gecoördineerd en gemonitord.

Reflectie

We zijn tevreden wanneer er na twee jaar het volgende is gerealiseerd:

- Verdere verfijning van het huidige aanbod Filosofie- en Burgerschapslessen in alle bouwen al dan niet met methode.

4.1.3. Professionalisering muziekonderwijs

Vertreksituatie

Twee jaar geleden zijn we onder begeleiding van een vakdocent (muziekschool LIMAI) ons meer gaan verdiepen in muziekonderwijs. Vanaf het schooljaar 2017-2018 zijn alle leerkrachten geschoold en gecoacht in het geven van muziekonderwijs middels procesgerichte didactiek. Kinderen en ouders hebben lessen gevolgd met het schoolorkest en diverse uitvoeringen gegeven.

Ambitie in relatie tot missie en visie

Muziekonderwijs stimuleert de creativiteit van kinderen. Daarnaast draagt het bij aan de motorische ontwikkeling, bevordert discipline en doorzettingsvermogen. Samen muziek maken leert kinderen rekening te houden met elkaar, stimuleert de sociale en emotionele vaardigheden en het geeft veel plezier.

Focus

Het versterken van de vaardigheden van leerkrachten in het geven van muziekles zorgt ervoor dat muzieklessen/activiteiten structureel onderdeel vormen van het onderwijsaanbod. Muziekschool LIMAI blijft deze ondersteuning bieden gefinancierd vanuit de subsidie Muziekimpuls. Een actieplan voor de realisatie van dit ontwikkelthema is opgenomen in de Schoolmonitor en wordt gecoördineerd en gemonitord door de werkgroep waaronder de vakdocent en directie.

Reflectie

We zijn tevreden wanneer er na twee jaar het volgende is gerealiseerd:

- Kinderen leren het notenschrift gedurende de 8 leerjaren.
- Zingen is een vast onderdeel van de dag/week.
- Digitalisering wordt actief ingezet tijdens de muziekles.

4.1.4 Implementatie leerlijn beeldend & techniek

Vertreksituatie

Onze school heeft vanuit het kunst en cultuurfonds de CMK subsidie ontvangen (Cultuureducatie met kwaliteit) om gedurende een drietal jaren de cultuureducatie op onze school een impuls te geven. In samenwerking met het Kunstcircuit in Deventer worden de teamleden van onze school geschoold om middels procesgerichte didactiek lessen te geven in beeldende vorming en techniek.

Ambitie in relatie tot missie en visie

Met de boerderijlessen en de kunst- en beeldendevormingslessen hebben we al een mooi aanbod. Onze school wil hier echter nog een stap extra zetten door ons aanbod te verrijken met de inzet van multimedia bij het aanbod binnen kunst & techniek.

Focus

De focus ligt op het verder professionaliseren van de leerkracht in het geven van beeldende vormingslessen geïntegreerd met techniek. Samen met verschillende vakdocenten vanuit het Kunstcircuit Deventer worden de leerkrachten hier gedurende de komende twee jaar in geschoold.

Stappen

Het project is inmiddels opgestart samen met montessorischool van Lith en zal de komende twee jaar duren. Daarna wordt het geheel geborgd in het derde jaar van de subsidie. Er zijn studiedagen gepland en de kinderen maken onder begeleiding van de vakdocent en de eigen leerkracht in 9 kunst en technieklessen een stopmotion film waarin beeldende techniekelementen zijn opgenomen (decor etc.). Een actieplan voor de realisatie van dit ontwikkelthema is opgenomen in de Schoolmonitor.

Reflectie

We zijn tevreden wanneer er na twee jaar het volgende is gerealiseerd:

- Voldoende bekwame leerkrachten in het geven van beeldend & technieklessen
- Gestructureerde evaluatie van het proces gedurende het traject.
- Er een doorgaande lijn beeldende vorming is gerealiseerd.

4.2 Versterken bekwaamheid team

Zoals eerder aangegeven wordt er binnen het team Oudaen veel gedaan op het gebied van scholing de komende twee jaar (CMK, muziek, Natuurlijk leren, Flitsbezoeken IB, OIDS). Als Steden-driehoekopleidingsschool hebben we de verantwoordelijkheid om ons team te scholen zodat we een deskundige opleidingsplek kunnen bieden aan nieuw leerkracht talent. Daarnaast biedt het ons de mogelijkheid om in te kunnen spelen op actuele onderwijskundige ontwikkelingen.

De keuze voor scholing staat in lijn met de persoonlijke en professionele ontwikkeling of met de schoolontwikkeling. Daarom werken we met werkgroepen en professionele leergemeenschappen i.s.m. Saxion. Van leerkrachten wordt verwacht dat ze een montessoridiploma hebben of bezig zijn met de opleiding en daarnaast bereid te zijn om de mentoropleiding (Saxion) om pabostudenten te kunnen begeleiden.

4.2.1 Implementatie Bardo

Vertreksituatie

De afgelopen twee jaar na de samenvoeging van de twee montessorischolen heeft de focus vooral gelegen op het bewaren van de rust in het team en binnen de school. Hoewel er gesprekken zijn gevoerd, had dit niet het structurele karakter zoals gebruikelijk is. Twee jaar geleden is net als OPOD, Stichting DAM gestart met Bardo. De directieleden zijn geschoold. Afspraken over de implementatie ontbreken nog waardoor er wordt 'meegelift' op de afspraken die er binnen OPOD zijn gemaakt ten aanzien van het gebruik van het instrument Bardo. Het OPOD werkt al langer met het instrument.

Daarnaast is het afgelopen jaar gestart met collegiale consultatie als onderdeel van collegiaal leren. Het komende schooljaar staat de persoonlijke groei van leerkrachten als speerpunt opgenomen in het schooljaarplan. Van en met elkaar leren maar ook het onder de loep nemen van het eigen ambitieniveau. Wat gaat goed en waar kan en wil ik mij nog in ontwikkelen?

Ambitie in relatie tot missie en visie

Om bekwame en blijde medewerkers te verkrijgen wordt het instrument Bardo ingezet op onze school teneinde teamleden inzicht te laten krijgen in eigen ontwikkelkansen. Het bij elkaar kijken in de groep wordt gefaciliteerd. Het doel is om ontwikkelpunten met plan op te nemen in het eigen Bardo portfolio.

Focus

Dit schooljaar wordt voor elke medewerker op Oudaen tenminste een startgesprek gehouden, een voortgangsgesprek en wordt een portfoliodocument door de medewerker toegevoegd aan het eigen dossier.

Stappen

In de maanden september, oktober worden er startgesprekken gehouden met de teamleden op Oudaen. In februari worden er voortgangsgesprekken gehouden. Gedurende het jaar zorgt elk

teamlid op Oudaen voor tenminste 1 portfoliodocument. Een actieplan voor de realisatie van dit ontwikkelthema is opgenomen in de Schoolmonitor zodat het proces gemonitord kan worden.

Reflectie

We zijn tevreden wanneer er na twee jaar het volgende is gerealiseerd:

- Elk teamlid heeft tenminste elk schooljaar een start- en voortgangsgesprek gehad met de directeur.
- Elk teamlid heeft tenminste elk schooljaar een portfoliodocument in het eigen portfolio opgenomen.

4.3 Cyclisch leren

4.3.1 Verbeteren doorgaande lijn Rekenen en Taal

Vertreksituatie

Onze school kent een breed aanbod gebaseerd op de kerndoelen en de referentieniveaus voor taal en rekenen. Er is beschreven wat het aanbod is en op welke wijze het aansluit bij het niveau van de kinderen en welke school- en bouwbrede afspraken er zijn. De doorgaande leerlijnen zijn beschreven en deze documenten worden jaarlijks geëvalueerd en waar nodig herzien. De wijze waarop wij ons verantwoorden in het aanbod is weergegeven in de Matrix van verantwoorden.

De didactische afspraken binnen school staan omschreven. De leerkracht reflecteert zichtbaar op eigen handelen. De schoolleider bezoekt minimaal 1x per jaar de klas en geeft feedback en heeft zicht op zowel het individueel handelen van de leerkracht als ook teamspecifiek. Met de pabo wordt samengewerkt in de begeleiding van studenten (OIDS) en er is extra begeleiding voor de begeleiding van startende leerkrachten.

In het schooljaar 2018 - 2019 is gestart met de doelen voor Rekenen en Taal aan de hand van de zelfevaluatie vanuit het team. Er is een werkgroep Rekenen en een werkgroep Taal geformeerd met als belangrijkste opdracht het verbeteren van de doorgaande lijnen. Het borgingsdocument is door de werkgroep doorgenomen en geactualiseerd. Er is in de bovenbouw een duidelijk periodeplan gemaakt voor het aanbieden van de rekenlessen. En er is eenduidigheid gerealiseerd binnen de bouwen door gestructureerd overleg. Materialen in alle bouwen zijn vernieuwd en/of extra aangeschaft.

Ambitie in relatie tot missie en visie

Vanuit de analyse binnen de bouwen is duidelijk geworden dat de doorgaande lijn Taal op een aantal punten nog verbetering behoeft. In het schooljaar 2018 - 2019 is gestart met het werken met werkgroepen Taal en Rekenen. Het betreft een verfijning van de werkwijze van Engels in alle bouwen, het gebruik van de lees- en schrijffletter, en het verbeteren van vaardigheden begrijpend lezen.

Focus

Engels:

In alle bouwen wordt het Engels aangeboden m.b.v. de taaldooisjes. Er wordt echter in de onder- en middenbouw hier nog te vrijblijvend mee gewerkt.

Schrijven:

In de onderbouw wordt de leesletter gebruikt voor het lezen en schrijven. In de middenbouw wordt direct de schrijfletter aangeleerd. De overgang verloopt niet soepel. De werkgroep doet een voorstel op welke wijze dit kan worden verbeterd.

Begrijpend lezen:

Alle groepen gebruiken Nieuwsbegrip. Niet methode gebonden toets (Cito) vanaf groep 5 sluit niet aan op Nieuwsbegrip. De midden- en bovenbouw heeft oefenboekjes met strategieën die in Cito getest worden. Deze zijn het afgelopen jaar uitgetoet. Evaluatie moet nog plaatsvinden of hiermee wordt doorgedaan.

Stappen

Een actieplan voor de realisatie van dit ontwikkelthema is opgenomen in de Schoolmonitor.

Reflectie

We zijn tevreden wanneer er na twee jaar het volgende is gerealiseerd:

Rekenen

- Doorgaande lijn rekenen waarbij kinderen doelgericht werken en weten op welke wijze ze moeten omgaan met de materialen.
- Optimaliseren instructie leerkracht m.b.v. lus model/viertrapslesjes.
- Doelenboekjes onderbouw m.b.v. pictogrammen.
- Verbetering afstemming onder- en middenbouw (op papier, termen en begrippen, eisen, materiaal, registratie, overdracht).
- We hebben onderzocht en leggen vast welke methode/materialen we gaan gebruiken in de bovenbouw.
- Er een toetsinstrument is gekozen beter passend bij de huidige werkwijze.

Taal

Engels:

- Er moet een planning gemaakt worden voor de instructie van de groepslessen.
- Aanbod moet doelgerichter en duidelijker zijn voor kinderen (mindmaps).

Schrijven:

- Soepeler overgang van onderbouw naar middenbouw door onderbouwde keuze van gebruik/aanbieding lees- en schrijfletters.

Begrijpend lezen:

- Evaluatie inzet oefenboekjes/toetsing

4.3.2 Implementatie montessori-kind-werkdossier

Vertreksituatie

Vanuit het Triband verantwoordend is door het team de 'Matrix van het waartoe' ingevuld. Hieruit bleek dat op band 3 (die van het kind) nog geen instrument was opgenomen waar het kind vanuit de doelen kan laten zien op welke wijze deze al dan niet zijn behaald. Op montessorischool De KEIzer is een start gemaakt met het Montessori kindwerkdossier. Een kindportfolio dat aansluit bij de domeinen kwalificatie, socialisatie en subjectwording. Het vorige schooljaar is een werkgroep Kindwerkdossier gestart en heeft onderzoek gedaan naar de vorm die passend is bij ons onderwijs en heeft de criteria opnieuw tegen het licht gehouden.

Ambitie in relatie tot missie en visie

De werkgroep heeft in het vorige schooljaar besloten te starten met het doelgericht vullen van een kindwerkdossier met het onderdeel Taal. De makers van het Montessori-kind-werkdossier hebben een teampresentatie gegeven.

Focus

De leerkrachten in de werkgroep starten met het testen van het kindwerkdossier.

Stappen

Een actieplan voor de realisatie van dit ontwikkelthema is opgenomen in de Schoolmonitor.

Reflectie

We zijn tevreden wanneer er na twee jaar het volgende is gerealiseerd:

Kinderen bouwen gedurende de acht schooljaren een portfolio op met behaalde leerdoelen en bewijsstukken (Montessori-kind-werkdossier).

5. Meerjarenplanning

Projecten	2019 - 2020	2020 - 2021	2021 - 2022	2022 - 2023
Proces afvalverwerking				
Doorgaande lijn boerderijlessen				
Filosofie/burgerschaplessen				
Doorgaande lijn Rekenen				
Doorgaande lijn Taal				
Implementeren Montessori kindwerkdossier				
Collegiaal leren				
Implementeren Instrument Bardo				
Vaardigheden techniek en beeldend				
Project 'Becool' Saxion				
Implementeren Instrument Schoolmonitor				

Merkwaarden Stichting DAM (Waarom?)

Richting geven

We werken op onze scholen vanuit de ideeën van Dr. Maria Montessori aan eigentijds Montessorionderwijs in een professionele- en lerende organisatie. We doen we vanuit een gedeelde visie. Die visie is gebaseerd op onze merkwaarden.

Alle scholen van St. DAM onderschrijven deze merkwaarden unaniem in het belang van de kinderen en hun ouders die onze scholen (gaan) bezoeken. De scholen van St. DAM leiden op tot alle vormen van Voortgezet Onderwijs.

Wilsontwikkeling

Kinderen hebben innerlijke motivatie, de kracht om zich te ontwikkelen. Nooit allemaal tegelijk en op hetzelfde moment; we gaan uit van verschillen in tempo en aanleg. Kinderen mogen zichzelf zijn. Het voorbeeldgedrag van de leerkracht en het werken met de materialen daagt kinderen uit tot het maken van bewuste keuzes. De inhoud is betekenisvol, uitdagend en op resultaat gericht.

Bewust-zijn

De kinderen zijn zich bewust van hun eigenheid en hun leerproces; ze weten naarmate ze ouder worden steeds beter hun talent te ontwikkelen en worden ondersteund waar ze dit nodig hebben. De oudere kinderen van de groep worden hier actief bij betrokken. Zelfstandigheid en zelfvertrouwen groeien. Er is rust in school. Leerkrachten observeren en begeleiden een kind meerdere jaren. Hierdoor versterkt de band en het vertrouwen; je bent gekend en wordt gezien.

Samenhang

Leerkrachten hebben vertrouwen in de ontwikkeling van ieder kind. De leerlijnen en leerinhoud zijn duidelijk van groep 1 t/m groep 8; er wordt gewerkt in zones van de naaste ontwikkeling. We werken constructief samen en onderzoeken met elkaar, zodat we veel van en met elkaar leren. Het schoolgebouw is van iedereen; de ruimtes in de school zijn overzichtelijk, uitdagend en aantrekkelijk. Kosmische Educatie is in de hele school zichtbaar.

Ruimte

Kinderen hebben ruimte nodig om te kunnen groeien zowel fysiek als geestelijk; deze ruimte wordt gegeven met een duidelijke begrenzing. Schoolregels, discipline en afspraken binnen de heterogene groepen geven de grenzen en verantwoordelijkheden aan en bevorderen harmonie en rust. De voorbereide omgeving daagt uit en stimuleert de ontwikkeling.

Nieuwsgierig

We stimuleren bij de kinderen een open houding en zijn zelf hierin het voorbeeld in woord en daad. Kinderen worden geprikkeld om te onderzoeken en hun bevindingen te delen met anderen. Vaak neemt de leerkracht hierin het voortouw, maar de leerkracht kan ook meegenomen worden door de kind(eren).

Kernwaarden (Hoe?)

Rust

Voorleven, geordende omgeving, regels & routines, concentratie, intrinsieke motivatie, materialen op een vaste plek, ouder, kind, leerkracht, eigen werkritme, individuele-, groeps- en schoolafspraken

Kosmische educatie

Overzicht, tijdlijnen, kringlopen, ordening, aandachtstafel, van geheel naar deel en andersom, verantwoordelijkheid, bewustzijn, duurzaamheid, samenhang

Eigenheid

Harmonie, respect voor: jezelf, ander en de omgeving, ik ben iemand en ik kan iets, diversiteit, meervoudige intelligentie, elkaar helpen, eigen: mening, stijl, ontwikkeling, talent

Verwonderen

Ervaren met hoofd, hart en handen, omgeving, van binnen naar buiten en andersom, aanbod: lessen, verhalen, verrassend, houding; actief, observerend, alert en open, aanbod; lessen, verhalen, materialen, ICT

Eigen ontwikkeling

Eigenaarschap ervaren, durven, drempels nemen, fouten maken mag, willen wat je doet

Wat zie je bij kinderen en leerkracht (Wat?)

Rust

De kinderen maken eigen werkkeuzes
De kinderen zijn betrokken bij het werk dat zij doen.
De kinderen komen niet bij de leerkracht
De kinderen vragen hulp bij andere kinderen op een rustige manier
De kinderen lopen rustig door de gang
De kinderen spreken elkaar op een prettige manier aan

De leerkracht maakt een duidelijke rondgang
De leerkracht praat rustig
De leerkracht neemt zichtbaar tijd om te observeren
De leerkracht zit bij de kinderen op kind hoogte en geeft daar lesjes
De leerkracht zorgt voor een lange aaneengesloten werktijd

De leerkracht geeft wellevendheidslesjes
De leerkracht geeft stilletlessen
De leerkracht geeft ruimte om eigen keuzes te maken
De leerkracht maakt zichtbaar keuzes; wachten, begeleiden, sturen of ingrijpen

Kosmische educatie

De kinderen stellen (onderzoeks)vragen
De kinderen zijn betrokken bij het werk dat zij doen
De kinderen kunnen uitleggen waar zij mee bezig zijn en wat zij leren
De kinderen werken langere tijd geconcentreerd aan eenzelfde werkje
De kinderen hebben aandacht voor hun omgeving
De kinderen zitten in heterogene groepen
De kinderen werken en leren samen met anderen
De kinderen dragen zorg voor de omgeving
De kinderen ruimen hun eigen spullen op een vaste plek op

De leerkracht is een rolmodel
De leerkracht stimuleert het samen leren
De leerkracht zorgt voor een rijke, uitdagende voorbereide omgeving
De leerkracht geeft meerdere algemene lessen per week
De leerkracht stelt onderzoeksvragen op verschillende niveaus (Taxonomie van Bloom)
De leerkracht stelt prikkelende vragen
De leerkracht, zorgt voor samenhang, legt verbanden en plaats details in het grote geheel
De leerkracht geeft lesjes met montessorimateriaal
De leerkracht zorgt voor een geordende omgeving

Eigenheid

De kinderen helpen elkaar
De kinderen kunnen hun eigen mening met argumenten onderbouwen
De kinderen kunnen benoemen waar zij goed in zijn
De kinderen kunnen benoemen waar zij moeite mee hebben
De kinderen kunnen verwoorden waar zij hulp bij nodig hebben en van wie
De kinderen accepteren elkaar zoals zij zijn
De kinderen herkennen kwaliteiten bij zichzelf en de ander en zetten deze in of doen er een beroep op

De leerkracht is een rolmodel
De leerkracht laat zien dat hij vertrouwen heeft in de mogelijkheden en de wil van kinderen om zich te ontwikkelen

De leerkracht ziet de kinderen en waardeert hun eigenheid
De leerkracht geeft ruimte om kinderen op hun eigen manier te laten leren
De leerkracht gaat met kinderen in gesprek over hun kwaliteiten en ontwikkelpunten

Verwonderen

De kinderen stellen (onderzoeks)vragen
De kinderen staan stil bij zaken die hen interesseren
De kinderen leren binnen - en buiten de klas
De kinderen merken het op als er iets nieuws in de klas is
De kinderen verzorgen een eigen plant

De leerkracht stelt vragen die nieuwsgierig maken en aanzetten tot onderzoek
De leerkracht observeert en besluit welke vervolgactie nodig is
De leerkracht geeft lesjes met montessorimateriaal
De leerkracht haalt de natuur naar binnen
De leerkracht durft het eigen programma los te laten en ruimte te geven voor iets nieuws of onverwachts
De leerkracht richt een aandachtstafel in die uitnodigt tot het doen van onderzoek
De leerkracht wisselt het materiaal in de kasten daar waar dit passend is voor de groep

Eigen ontwikkeling

De kinderen kiezen hun werk uit de doelen, uit de kast en van de aandachtstafel
De kinderen kunnen vertellen aan welke doelen zij deze periode werken
De kinderen kunnen vertellen bij werk dat zij verzameld hebben
De kinderen werken zichtbaar met verschillende materialen en op verschillende niveaus

De leerkracht biedt materialen/lesjes vanuit de doelen/leerlijnen/observaties aan
De leerkracht geeft sturing waar nodig
De leerkracht durft het eigen programma los te laten en ruimte te geven voor iets nieuws
De leerkracht kent de leerlijnen en herkent waar een kind zit op de leerlijn en wat het nodig heeft voor een stap in zijn ontwikkeling
De leerkracht herkent bij het kind wanneer de juiste periode is om iets nieuws aan te bieden.